

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за придобиване на
образователната и научна степен **"Доктор"**

Професионално направление **5.7. Архитектура, строителство и геодезия,**
докторска програма: **Техника на безопасността на труда и противопожарна
охрана,** автор на дисертационния труд: **Йомер Бозкурт,** тема на
дисертационния труд: **Проучване на системи за безопасност на труда в
яхтени пристанища**

Изготвил становището: **проф. д-р Борислав Георгиев Ангелов,**
Русенски университет „Ангел Кънчев“

1. Актуалност на разработения дисертационен труд

Развитието на яхтения туризъм и на свързаната с него обслужваща и производствена дейност заема все по-голям дял от предлаганите туристически услуги в Република Турция. В същото време заетостта в тази сфера е със силно изразен сезонен характер, а наетите работници са с умения и компетенции от различни професионални области. Работата в яхтените пристанища е твърде интензивна и през активния туристически сезони е свързана с допълнително натоварване и въвеждане на сменен режим. За разлика от другите производствени и обслужващи сфери, работата в яхтените пристанища е съпроводена с работа във водна среда и работа на открито при различни метеорологични условия. От друга страна обслужването и ремонта на плавателните съдове е дейност с характеристиките на единично производство и поради това изисква по-висока универсалност и взаимозаменяемост на наетия персонал.

От направения анализ се вижда, че трудовата дейност в яхтените пристанища е с висок потенциал за допускане на трудови злополуки и производствени аварии. Основната цел на дисертационния труд, който ми е предложен за изготвяне на становище, е насочена към създаване на безопасни условия на труд за ограничаване на трудовите злополуки и пожари в яхтените пристанища на Република Турция. От тази гледна точка следва да се отбележи, че извършеното изследване е актуално, а получените резултати от изследването пряко кореспондират с практиката.

2. Кратка аналитична характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е разположен върху 191 страници и се състои от увод, четири основни глави, заключение, списък на използваната литература с 270 източника, списък с предложение на автора за научно-приложни, приложни приноси и приноси за внедряване и списък на публикациите по дисертационното изследване.

В първа глава е представен използваният изследователски модел, въз основа на който е планирано анкетното проучване. В анкетното проучване са включени две групи въпроси. Първата група е свързана с демографските особености на анкетираните, а втората група – с нивото на възприемане от анкетираните на проблемите по безопасността на труда.

Във втора глава са дефинирани основните понятия, свързани с безопасността на труда. В тази глава е изяснена още структурата и основните функции на системата за управление на безопасността на труда и същността на културата по безопасност на труда. Главата завършва с анализ на връзката между културата по безопасност на труда и постигнатите резултати в това направление на вътрешноведомствено равнище.

В трета глава е направена характеристика на яхтените пристанища в Република Турция и са изяснени особеностите на работния процес в тях. Сред специфичните фактори, оказващи най-силно влияние върху безопасността на труда в яхтените пристанища, са открити сблъсъкът между плавателните съдове, пожарите във водната и сухоземната зона на пристанищата, потъването на плавателните съдове и повдигането на яхтите с подемно-транспортна техника.

Резултатите от проведеното анкетно проучване са поместени в четвърта глава. Събраната емпирична информация чрез анкетното проучване е обработена с методите на математическата статистика.

От направената кратка аналитична характеристика на дисертационния труд се вижда, че той представлява едно самостоятелно научно изследване, което има своите безспорни приноси в научно и приложно отношение.

3. Приноси в дисертационния труд

Авторът е предложил голям брой научно-приложни, приложни приноси и приноси за внедряване – общо 15. Големият брой предложени приноси и оформянето им във вид на изводи и препоръки затруднява тяхната преценка. В същото време в резултат на извършеното изследване са получени резултати, които също имат стойността на приноси, но не са включени в предложения списък. Например, към приносите с научно-приложен характер може да се отнесат още следните приноси:

1. Създадена е методика за провеждане на анкетно проучване при изследване на безопасността на труда в яхтените пристанища.

2. Създадена е концептуална рамка на яхтените пристанища в Република Турция от гледна точка на технологичния процес в тях и условията за безопасна работа.

Към приносите с приложен характер следва да се отнесат всички предложени приложни приноси и приноси за внедряване, след известно редуциране и прередактиране. Върху тази основа е и препоръката ми към по-нататъшната работа към докторанта – получените резултати от изследването да послужат за създаване на система за управление на безопасността на труда в яхтените пристанища на Република Турция.

4. Препоръки и забележки към дисертационния труд.

Към предложения ми за изготвяне на становище дисертационен труд имам следните препоръки и забележки:

1. Необходимо е заглавието на първа глава *„Материал и метод на изследване“* да се доуточни. Вероятно става дума за *„Средства и метод на изследване“* или за *„Модел и метод на изследване“*.

2. Предложените от автора голям брой научно-приложни и приложни приноси и приноси за внедряване следва да се редуцират и прередактират.

Считам, че направените от мен препоръки и забележки имат редакционен характер и не подлагат на съмнение актуалността на извършеното изследване и неговата научна и приложна стойност.

5. Заключение

Предложеният ми за изготвяне на становище дисертационен труд представлява цялостно научно изследване на актуален проблем. Съдържанието на това изследване отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на този закон и Инструкция №6 на академичния състав на Варненския свободен

университет „Черноризец Храбър“. Поставената цел и задачи пред научното изследване са успешно изпълнени.

Въз основа на направените заключения си позволявам да препоръчам на **Уважаемото научно жури** да присъди образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност **Техника на безопасността на труда и противопожарна техника** от професионално направление **5.7. Архитектура, строителство и геодезия** на **Йомер Бозкурт**.

11.08.2017 г.

Изготвил становището: проф. д-р Борислав Ангелов